

Cesta

Díl desátý: Jedné noci v jednom místě, část 4

Martin Štefko

Copyright © Martin Štefko, 2013

Všechna práva vyhrazena.

Co už máme za sebou

Po událostech prvního příběhu s názvem „Pod padajícím nebem“ se čtveřice v podání Řidič, Manažer, Zpěvačka a Blondýna, ocitli na benzínové pumpě, kde se setkali s novými postavami – kuchařem Gonzálezem, servírkou Drew, tajemným dlouhánem Elhapem, prodávčem Dwaynem a mechanikem Eduardem. Vypadá to, že na benzínové pumpě na ně čeká trochu víc, než jen prostoj kvůli opravě jejich vozu (světle modrý Cadillac DeVille, rok výroby 1966). Setkání s automechanikem Eduardem přineslo jedno zásadní poznání a větu, která bude pro následující vývoj, zdá se, poměrně důležitá. Ta věta zní: „Dejte si pozor na emoce.“ Co to asi znamená? Rozhodně se jedná o něco zásadního. Mělo by se to projevit na místě, kde všichni skončili. V jídelně, když venku zuří písečná bouře.

Devátý díl právě začíná.

Předchozí díly si můžete stáhnout na těchto adresách:

První díl: <http://www.martinstefko.cz/wp-content/uploads/2012/08/cesta-001.pdf>

Druhý díl: <http://www.martinstefko.cz/wp-content/uploads/2012/10/cesta-002.pdf>

Třetí díl: <http://www.martinstefko.cz/wp-content/uploads/2012/11/cesta-003.pdf>

Čtvrtý díl: <http://www.martinstefko.cz/wp-content/uploads/2012/12/cesta-004.pdf>

Pátý díl: <http://www.martinstefko.cz/wp-content/uploads/2013/01/Cesta-005-public.pdf>

Šestý díl: <http://www.martinstefko.cz/wp-content/uploads/2013/02/cesta-006.pdf>

Sedmý díl: <http://www.martinstefko.cz/wp-content/uploads/2013/03/cesta-007.pdf>

Osmý díl: <http://www.martinstefko.cz/wp-content/uploads/2013/04/cesta-008.pdf>

Devátý díl: <http://www.martinstefko.cz/wp-content/uploads/2013/05/cesta-009.pdf>

Cesta

Díl desátý: Jedné noci v jednom místě, část 4

Martin Štefko

Na svoje emoce by si dal pozor, o tom nepochyboval, ale o ostatních to tvrdit nemohl. Blondýna vypadala, že se každou chvíli může rozkřičet a nepřestat až do rána. Celá se trásla. Nemohl se jí divit. Vítr a písek dělaly divy. Zvuky, které vydávala stará budova, rozhodně neslibovaly dlouhé dny dalších příjemných obědů a večeří, možná i snídaní, když má člověk rád něco mastného. Písek v návalech dopadal na skla, a i když je zakryly deskami, ševelení nemohli úplně zamezit.

„Strašný zvuk. Strašný,“ vedla si Blondýna svou a zdálo se, že většinu doby je docela mimo. Jako kdyby myslela na někoho, kdo v jejím životě představoval důležitou kotvu. Někoho, kdo ji miloval, anebo ona milovala jeho. Manažer jí neviděl až do hlavy, ale něco tušil.

Zpěvačka se také netvářila jako osoba, která všechno přečká naprosto bez problémů. Seděla v rohu, světlo svíček na ni skoro nedopadalo. Nevypadala jako žádná kráska, najednou se na ní projeví všechny ty roky a Manažerovi připadala jako matka Normana Batese. Nikdo si k ní nepřisedl, i když on sám o tom znovu uvažoval. Místní si jí zrovna nevážili, ale nedalo se čekat, že ji budou respektovat potom, co jim jasně dala najevo, že jimi sama pohrdá. Seděla klidně, vyrovnaně, ale stejně z ní cítil nejistotu. Co když to bude ona, kdo nezvládne svoje emoce? Co když si uvědomí, jak je stará a že ve svém životě v konečném důsledku vlastně nic nemá? Kde je její kariéra? Kde je její manžel? Kde jsou její milenci? Je jen ona, je naprosto sama.

Rozhodně ji nemohl zavrhnout jako tu, která nakonec způsobí nějaké problémy.

Mechanik Eduardo se k nim nepřidal. Manažer si nedokázal představit, jak ve svém servisu, v té plechové boudě, může přežít tuhle smršť, ale očividně si poradit uměl. Tady jsou na to zvyklí, tady si s pískem tykají.

„Nechcete si něco zahrát?“ zeptal se González, který už nějakou chvíli vstával od stolu a pak si zase sedal. Něco potřeboval dělat, ale nedokázal vymyslet nic, co by stálo za to. Jako kdyby se zasekl. Servírka zatím dál utírala stoly.

„Zahrát? Co zahrát?“ nenapadlo Řidiče nic zajímavého, co by mohli dělat. „Doufám, že zase nechceš navrhnout svlíkáč poker?“

„Ne,“ zavrtěl González hlavou a zase se posadil. Řidičova reakce ho vyloženě zklamala. „Myslel jsem spíš na něco jako... no, třeba flašku, ne? Něco se o sobě dovědět.“

„Třeba míry, velikosti, délky, hloubky a podobně, že?“ odpoutal se Manažer od dveří. Omrzelo ho koukat se malým okénkem dveří na běsnění přírody. Běsnění, které mu stejně nedovolilo pohlédnout někam dál, než na práh jejich nejistého úkrytu.

„Nooo... Proč ne, že jo?“ tvářil se González nevinně jako žába s hubou plnou much.

„Nikdo o to nestojí,“ shrnul za všechny Manažer, protože stejně pouze on a Řidič skutečně věnovali kuchaři pozornost. Servírka nevnímala nic kolem, jako kdyby se přepnula do nějakého vlastního světa a vše reálné nechala jen tak probíhat kolem sebe. Blondýna a Zpěvačka se věnovaly svým niternostem, ve stejném stavu, ale v jiné dimenzi se nacházel i Elhap, který se rozhodl s nimi strávit tento nelaskavý večer. Ne že by měl tolik možností, kam jinam by se odebral.

„Něco bysme ale měli dělat!“ zvýšil Mexičan troufale hlas.

„O tom se nehádám,“ ujistil ho Manažer a přeměřoval si obě ženy, které už hodnou chvíli nic neřekly. „Něco udělat musíme.“

Otevřely se dveře od obchodu. Skoro všichni nadskočili.

„Kurva,“ ulevila si Blondýna.

„Co je? Co jsem udělal?“ divil se mladík s vizáží rastafariána a basou piva v ruce.

„Jsme z toho trochu vystresovaní,“ ukázal Řidič směrem ven, do písečné nicoty. „Ne všichni už měli tu čest s takovou bouří.“

„Kdybych nemusela tvrdnout zrovna tady, tak mi to tolik nevádí,“ neodpustila si Zpěvačka, ale hodně rychle se zase stáhla do ulity.

„Teda tady je nálada,“ zasténal Dwayne a položil piva před Gonzáleze a Řidiče. Každý si okamžitě vzal jedno, odšroubovali zátku.

„Na zdraví,“ pokynul Mexičan a pořádně se napil.

„Pche, ani nepočkej,“ zatvářil se Dwayne dotčeně, ale sám si vzal flašku a ťukl si alespoň s Řidičem.

„Co plánujete?“ zeptal se pak hipík, když viděl, že do něčeho vstoupil.

„Jak se zabavit,“ shrnul Řidič trochu znučeně. Sám očividně neměl z bouře příliš dobrou náladu, což dával najevo přehlížením všech. Jako kdyby ho obtěžovalo, že jsou s ním. Nejráději by se vrátil na Cestu, za volant, na místo, kde se cítí nejlépe, protože k tomu byl stvořen. Řízení je jeho život a sedět jenom tak, zavřený v nepohyblivé budově, je nepříjemně statické a jednotvárné. Krajina, která se mění, noví lidé, které potkává, nové osudy, jichž je svědkem, to je smysl života, který stojí za to. Rád se vracel na místa, která znal, rád se setkával lidmi, které znal, ale ještě raději řídil.

Manažer Řidiče sledoval bez jediného slova, ale dobře si všiml toho, jak je najednou protivný, netečný k čemukoli, co by mohlo pozvednout místní náladu.

„Zabavit? Tady?“ rozesmál se Dwayne, ale nikdo se k němu nepřidal. „A na co jste přišli?“

„Mnoho toho není,“ připustil Manažer. „Co kdybyste nás, mladý muži, osvěžil nějakým prvotřídním nápadem, díky němuž bychom pozvedli náladu z bodu mrazu na alespoň jeden stupeň Celsia.“

„Znáte Chaucera?“ nadhodil Dwayne, ani o tom mnoho nepřemýšlel.

Všichni mlčeli, ale obličej se k Dwaynovi otočily. Pozornost ostatních si neuvědomoval a soustředil se pouze na Manažera, vůdce smečky.

„Divím se, že ho znáš ty.“ Manažer očividně neshledával člověka s copánky hodným důvěry.

„A znáte jeho Canterburské povídky?“

Většina z nich přikývla, nebo dala najevo hlasitý souhlas. Jen Drew se zdržela hlasování a šla přetřít stoly.

„Co udělat něco takovýho?“ navrhl Dwayne.

Nyní už se souhlasné reakce zdržely úplně.

„Napsat Canterburské povídky?“ rozlouskl nakonec ticho Manažer. „Mám trochu obavu, že je to zaprvé zbytečná práce, a zadruhé nikdo z nás, dle mého skromného názoru, nedosahuje takových kvalit, aby napsal něco podobného, i kdyby se skutečně hodně snažil.“

„Tak jsem to nemyslel, přece,“ máchnul Dwayne rukou s pivem, až mu pěnivý nápoj vyšpláchl na triko.

„To mě překvapuje.“

„Myslel jsem,“ vzal si Dwayne zase slovo, „že bysme si mohli vyprávět nějaký příběhy. Jako Dekameron, taky.“

„Dekameron,“ rozšířily se Manažerovy oči. Neměl by dávat na předsudky. Na tváři se mu objevil zamyšlený výraz. Uvědomil si, že tohohle rastafariána, který měl za uchem ubaleného jointa, okamžitě začal podceňovat. Bez toho, aby se o něm cokoli dověděl. Tohle rozhodně nebylo dobré. Většinou nic takového nedělal. Co to znamenalo? Že by... Ale ne. Ale ne! Pochopil velmi záhy. Za to může Eduardo. Pitomá sugesce. Tím, že mu mechanik řekl, že si mají dávat pozor na emoce, donutil ho, aby se emocemi zabýval. Nechal emoce, aby ovládly jeho úsudek. Ne, tohle není dobré znamení. Co když je to on sám, kvůli komu to celá kiksne?

„No jasně, to byla podobná stavba příběhu. Prostě lidi, co si vyprávějí historky. Co něco takovýho zkusit?“ navrhl Dwayne konkrétněji.

„Zajímavá myšlenka,“ připustil Manažer. Opravdu se mu líbila, ale viděl v tom několik úskalí. „Myslíš, že všichni mají, co říct?“

„Jasně, každý má přece nějaký ten příběh, co ho zaujal, prostě nějakou historku.“

„Dobře,“ nehodlal se Manažer hádat. „Můžeme to zkusit.“

„Vážně?“ řekl Dwayne trochu překvapeně.

Manažer se zamračil. „Proč ne? Navrhl jsi to.“

„Čekal jsem, že budete ten typ, co mi to bude vymlouvat, nebo řekne, že jsem debil.“

„Já jsem čekal, že jsi debil, ale tohle zní rozumně.“

„Tak díky,“ usmál se Dwayne zešíroka a dopil svou láhev, kterou vrátil do krabičky k ostatním plným.

„Kdo ale začne?“ nadhodil Řidič, který se očividně neměl k tomu, aby jakýkoli příběh vyprávěl.

„Já bych jeden měl.“ Všichni se podívali Manažerovým směrem. Doposud nedělal dojem člověka, který ostatní pouze přehlídí a spíše z nich dělá hlupáky, než aby jim cokoli sděloval, aniž by z toho měl vlastní, pro ostatní nejasný užitek.

„Opravdu?“ dala najevo údiv Blondýna a vrátila se myšlenkami mezi ostatní.

„Každý má příběhy,“ nenechal se Manažer nijak zaskočit.

„O čem bude?“ zeptala se Zpěvačka. Nezněla přímo zaujatě, ale i ona se přestala věnovat tomu, co se odehrávalo uvnitř její hlavy.

„O jednom mém bývalém zaměstnanci,“ nevyhýbal se odpovědi Manažer.

„Bývalém?“ zdůraznila Blondýna.

„Vyhodil jsem mnoho lidí,“ odvětil Manažer bez rozpaků. „Nikdy jsem si nenechával ty neschopné.“

„Tenhle byl taky neschopný?“ zeptal se González, který jako kuchař něco věděl o šéfech, kteří rádi vyhazují.

„Vzhledem k tomu, že se zabil, připadal neschopný nejspíš i sám sobě.“

„Zabil?!“ zalapala Blondýna. „To přece...“

„To přece trochu předbíhám,“ navázal Manažer. „Ten člověk se jmenoval Eugen Tweeder.“

„Dost blbé jméno,“ zašklebil se Mexičan.

„Aspoň to není klišé jako González,“ usadil ho Manažer a vzal si volnou židli. Natáhl se pro jedno pivo – Dwayne mu v tom nezabránil –, klidně se opřel do židle a nechal ostatní, ať si počkají na pokračování. Pomalu si láhev otevřel, ale nenapil se z ní. Usadil si ji na stěh, nevadilo mu, že je trochu orosená a že voda steče na látku, do které se zapije. Je to jen voda, ta uschne. Oblek stejně vypadal pod obraz.

„Tenhle Eugen Tweeder, pracoval na účetním oddělení,“ pustil se Manažer konečně do vyprávění. Nikdo nic neřekl a všichni mu doslova viseli na ústech. Většina z nich chtěla vědět, proč se Eugen zabil. Manažera podezírali z toho, že on sám představoval ten hlavní důvod. Fantazie nemusela jet na až tak zběsilé obrátky.

„Šedá myš, nikdo významný. Seznámil jsem se s ním vlastně až ve chvíli, kdy jsem ho propouštěl. Tohle je normální praxe. Nejsem z personálního, navíc mám pocit, že když jsem nastupoval, už tam Tweeder pracoval. V účetnictví se podle všeho vyznal. Lidi ho měli docela rádi. Slyšel jsem spoustu historek, až po tom, co se mu stalo, jaký to byl skvělý chlap. Měl manželku, dvě děti. To první, syn, chodilo na vysokou školu, prvním rokem. Ne nějaká prestižní, ale pořád vysoká škola, což v naší zemi ještě něco znamená. Pitomce tam prostě neberou. A když ano, aspoň univerzita dostane hodně štědře zapláceno.“

Jeho dcera, mladá, pohledná dívka, už si trochu přivydělávala v reklamě. Předváděla spodní prádlo, přitom v žádném ze států nemohla legálně pít. Jak říkám, pěkná holka a taky určitě něco stála. Sice si v reklamě něco vydělala, ale nové oblečení... tyhle holky chtějí chodit dobře oblečené. Stejně jako Tweederova žena. To stojí peníze. Znáte ten typ?“ zeptal se Manažer a významně se podíval na Blondýnu. „Ženská, která není nic moc, ale když má man-

žel dostatek peněz, tak ze sebe dokáže udělat královnu. Přesně tohle jsem si myslel, než jsem začal hledat trochu hlouběji.“

„Jste hnusně klidný,“ zkřížila si Blondýna ruce na prsou.

„Netruchlil jsem pro něj předtím, nebudu to dělat ani teď. Pro mě byl jen další zaměstnanec. Kolečko, které se zadrhlo a muselo ven. Takových je spousta. Buď to zvládnou, nebo ne. Pokud ano, vyhodím je jenom proto, že přijde krize, když to nezvládnou, neměl jsem je vůbec přijímat.“

Tweeder ale nikdy nepatřil k problémovým lidem. Nosil kolegům koblihy, chodil s nimi normálně na oběd, povídali si o dětech, o tom, jaká je politika svinská, prostě všechno normálního, někdy dokonce pořádali i nějaké soukromé grilovací party. Ne, že bych byl pozvaný, ale dověděl jsem se dost informací, když jsem po tom člověku pak zpětně pátral.“

„Svědomy,“ odkašlal si Řidič nápadně.

„To by mělo trápit tebe, já mám svoje svědomí čisté. Za to, že se zabil, může jen on sám.“

„Vždyť jste ho vyhodil!“ zvolal González. Musel si dojít pro něco silnějšího, protože pivo ho rozhodně nepřivádělo do klidného stavu.

„No a co? Kdyby se zabil každý, kdo dostal padáka, tak už opravdu nemáme koho zaměstnávat. To, že se chlap zabije, to je jeho volba. Nikdo mu nic nenašeptával, všechno to bylo v jeho palici. Nebudu se vinit za něco, co jsem nezpůsobil. A koneckonců, kdyby se někdo zabil proto, že jsem mu to poradil, tak je ještě dobře, že se ho svět zbavil, takové nesmyslné lidi nepotřebujeme.“

„Tohle... tohle...“

„Radši se napij a nech mě mluvit,“ doporučil Manažer Mexičanovi. „Jak jsem říkal. O Tweederovi jsem poprvé slyšel ve chvíli, kdy se začalo mluvit o tom, že společnost bude muset propouštět. Jeho jméno padlo mezi mnoha. Padesát let, budoucnost žádná, sice umí svou práci, ale nic nového se stejně učit nebude. Pomalejší, jazykově nevybavený, byla to jasná volba. Zrovna připadlo na mě, abych ho vyhodil. To jsme ještě nenajímali externí specialisty na vyhazování. A popravdě, docela jsem si vyhazování užíval.“

„To mi nemusíte říkat dvakrát!“ neodpustil si González.

„Je něco speciálního na tom, když se zbavíte někoho, koho nepotřebujete. Společnosti se tím uleví a mně taky. Jako kdyby mi spadl kámen ze srdce. Ne nějaký velký, ale trochu se mi tím vždycky ulevilo. Tweeder nebyl speciální případ. Seděl se mnou v místnosti, nejspíš už věděl, co přijde. Nejsem zrovna typ, co by se normálně vybavoval se zaměstnanci. Nejspíš mě viděl poprvé v životě. Takhle zblízka určitě. Ale vyprávěli se o mně legendy. Většina zaměstnanců se bála se mnou sejít mezi čtyřma očima.“

Řekl jsem mu, jak to je, předal jsem mu desky se všemi materiály, včetně doporučení a sdělil mu, že jeho práce pomohla společnosti v mnohém, ale že je čas jít dál. Nehodlal jsem jim mazat med kolem huby. Většinou to byli hňupové, co museli vylítnout. Tweeder k nim zrovna nepatřil, ale proč bych u něj dělal výjimku. Jenže na něm přece jen bylo něco jiného než na ostatních.“

„Co?“ vydechla napjatě Blondýna.

„Nic konkrétního, ale když odcházel, řekl mi jednu věc, která mě zarazila.“

„Vyčetl vám, co jste za... zač?“ zkusil to González.

„Ne,“ zavrtěl Manažer hlavou. „Ten člověk mi řekl: *Víte, já jsem k tomu neměl odvalu, abych dal sám výpověď, ale vlastně se mi dneska docela ulevilo. Teď už konečně nemusím nikomu nic dávat, protože nic nemám.* Zabil se ještě ten den, večer. Manželka se vrátila domů a našla ho ve vaně, měl rozřezané obě ruce i stehna. Doktor do zprávy napsal, že takhle se pořezat, aniž by v sobě měl nějaké prášky, to muselo způsobit velkou bolest. Každý by to nezvládl. Mimochodem, celou dobu s ním v domě byla dcera, ale zrovna se učila, nebo alespoň

to tvrdila. Nic nevěděla. Táta jí umíral vedle v pokoji a ona tam prostě seděla, možná s někým chatovala. Trochu ironické, že?“

Všichni na Manažera koukali jako na zrůdu z jiné domény. Jak to může jen tak říct? Ve většině výrazů se zračilo znechucení. Jen Elhap hleděl stále někam, kde to nikdo z ostatních neznal a nikdy nepozná. Nedokázali pochopit, že Manažer prostě mluví tak, jak mluví. Nezajímají ho osudy jiných, nezajímají ho ti, kteří v jeho životě nic neznamenají.

„Kdyby mi ten člověk nadával, jak jsem ho vyhodil, kdyby mi řekl, že jsem kdoví jaký výměšek, nejspíš by mě to vůbec nezajímalo, ale právě proto, že mi řekl, jak je vlastně rád, jak se mu ulevilo, protože už nemusí nic nikomu dávat, zaujal mě. Šel jsem mu na pohřeb. Možná ani po něm by mě nic nedonutilo, abych se trochu pídil po tom, co bylo zač, ale právě na pohřbu se stala další zvláštní událost.“

„Někdo vás kamentoval?“ zeptal se Řidič s roztaženým úsměvem.

„Ne, na pohřeb jsem přišel sám.“

„Cože? Ale co rodina?“ vyhrkla Zpěvačka, která očividně lpěla na podobných tradicích.

„Jak říkám, byl jsem na pohřbu sám. Tedy byl tam reverend. Podle všeho byl z pohřbu stejně rozpačitý jako já. Hrobník postával opodál a pohvizdoval si nějakou skladbu ze šedesátých let. Pamatuji si, že jsem si zaboha nedokázal vybavit, jak se ta píseň jmenuje a kdo ji složil. Reverenda potěšilo, že přišel alespoň někdo, a tak začal svou nacvičenou řeč. Nebožtík z ní musel mít radost. Určitě se blahem tetelil, jak...“

„Nechte toho!“ vyvířkla Blondýna. Sama se nejspíš zalekla toho, co řekla a komu. Manažer se na ni chvíli díval, ale pak v klidu pokračoval, dokonce se omluvil. Svým způsobem.

„Máte pravdu, nechal jsem se trochu unést. Ale musíte uznat, že je zvláštní, když na pohřeb člověka, který měl rodinu, nikdo nepřijde. Ještě jsem se zeptal hrobníka, jestli tu jsem správně, ale i reverend zmínil Tweederovo jméno. Vypočetl jsem si kázání o tom, jak byl velmi spořádaným člověkem, milovaným, což celý ceremoniál jenom potvrzoval, milující otec a manžel, který dokázal dávat i přijímat. Mít větší smysl pro humor, možná se tomu i zasměju. Když přišlo na řadu konečně klišé s prachem, v který se stejně všichni obrátíme, už jsem jenom čekal, až se společně v tichosti pomodlíme. Zůstali jsme pak s hrobníkem sami.

„Smutný, co?“ zeptal se mě.

„Kdo mu zařizoval pohřeb?“ zeptal jsem se já namísto odpovědi.

„Tweetyho právník,“ přejmenoval si ten jednoduchý muž svého zákazníka.

„Všechno šlo přes právníka?“

„No jo,“ zapálil si ten člověk ve špinavých montérkách doutník – ano, doutník! – a začal rakev pozvolna zasypávat. Neměl kam chvátat. Při zvuku dopadání hlíny na rakev by nikomu nebylo do skoku, ale ten stařík se tvářil, jako kdyby neměl nikdy lepší práci. Připomněl jsem si poslední slova, které jsem od mrtvého slyšel, a říkal jsem si, že ty rány, co vydává hlína, když dopadne na dřevěné víko, mu zní jako hudba sfér.

„Manželka nebo děti?“

Hrobník zavrtěla hlavou. „Nevím o tom, že by se nám někdo ozval.“

Také, že se neozval. Nebylo až takový problém najít informace o tom, že už si před nějakou dobou – pět let, tři měsíce a dva dny – založil osobní účet, ke kterému měl dispoziční práva pouze on. Žena, předpokládám, netušila, že něco takového má. Stejně jako to netušila jeho milenka.“

„On měl...“ vykvikla Blondýna.

„Ke všemu se dostanu,“ ujišťoval ji Manažer a podíval se na ni takovým pohledem, že rychle pochopila. Nepřerušovat a hledět si svého. „Právník mi sdělil, že měl jasné instrukce v případě, že dojde k Tweederově smrti. Má okamžitě kontaktovat pohřební ústav a zařídit pohřeb. Právě na ten byly na účtu peníze. Zbytek tvořila částka pro právníka a na úhradu dal-

ších výdajů. Samozřejmě, že jsem se zajímal o to, zda kontaktoval rodinu. Řekl mi, že k tomu nebyl důvod. Abych byl přesný, sdělil mi, že si Tweeder vysloveně přál, aby právník s rodinou nic neřešil, že je vše zajištěno. Pídil jsem se tedy dál, protože jsem chtěl vědět, jak to bylo s dědictvím.

Právník sám uznal, že to je poměrně dobrá otázka. Samotného ho to zajímalo, ale mnoho nezjistil. Tweeder si stál za tím, že je o všechno postaráno.“

„Neměl by právník o takových informacích mlčet?“ pronesla Zpěvačka příhodnou připomínku.

„Měl,“ nehádal se Manažer, „ale když má člověk v kapse dostatek finančních prostředků, každá informace je dostupná.“

Zpěvačka se jen vzmožila na nevěřící zavrtění hlavou.

„Podle toho, co jsem se zatím dověděl, mi moc neseděl obrázek toho šťastného muže, proto jsem se musel trochu poptat v práci, co byl vlastně Tweeder zač. Udělal jsem si o něm obrázek, který skutečnost vyloženě popírala. Tohle se mi většinou nestává, ale ani to není výjimka. Proto mám vždycky potřebu zjistit, co za tím vězí. Tweeder mě nefascinoval, ale přesto jsem měl pocit, že sleduji určitou anomálii, a to se mi líbilo. Anomálie stojí za pozorování.“

Od zaměstnanců, jeho spolupracovníků, jsem se však nic moc nového nedověděl, protože všichni mi tvrdili tu samou písničku. Měl jsem pod sebou zaměstnaného naprosto vzorného člověka, který snad neměl jedinou špatnou vlastnost. Skvělý otec, klidný muž, pracovitý, vždycky svou práci dělal dobře. Trochu přecitlivělý na pořádek, ale to ještě nebyl důvod k tomu, aby se zabil, natož aby mi řekl, že konečně nemusí nic nikomu dávat. Nutně jsem potřeboval někoho, kdo mi řekne víc. Sháněl jsem nějakého blízkého spolupracovníka, který by věděl víc než ostatní. Nakonec jsem ho přece jen našel.

Tweeder měl v kanceláři takového celkem mladého kluka. Jmenoval se Rudolph. Při pohledu na něj jsem si říkal, jestli už nezačínáme nabírat na prvním stupni.

Víte, kdo jsem? šel jsem na něj zostra.

Přikývl. Doslova se klepal. Tak moc se mě bál. Žádný respekt, opravdový strach.

Takže mi teď budete odpovídat podle pravdy?

Přikývl.

Znal jste se dobře s Eugenem Tweederem?

Přikývl.

Cože?

A-ano!

Jak dobře?

Sem tam jsme spolu... zašli jsme spolu na jedno. Ale vždycky po práci.

Nehodlal jsem mu vyvracet, že ho dneska vyhodit nehodlám. Strach se mi v tu chvíli hodil, netoužil jsem po tom ho jakkoli otupovat.

Mluvili jste o osobních věcech?

A-ano... Netušil, kam těmi otázkami směřuji, ale rozhodně jsem ho nijak neuklidnil.

Co jste o něm věděl?

Co-cože? Nepochopil vůbec, na co se ho ptám, a to jsem si myslel, že zrovna tahle otázka je naprosto jasná.

Jak dobře jste ho znal? Měl problémy v rodině?

Cože? Eugen? zatvářil se, jako kdyby to byl ten největší nesmysl, co bych si mohl kdy vymyslet. Pak dodal: *Ano. Do jisté míry.* Výraz se mu změnil a tvářil se podivně neutrálně.

Co myslíte tím do jisté míry?

No, nebyly to úplně problémy, jak si je lidé představují.

A jak si je lidé představují?

No, hádky kvůli blbostem, problémy v posteli... a tak.

Dobře, v čem se Tweeder tak lišil? dorážel jsem na něj dál.

Tweed... Eugen, on... byl to docela zvláštní člověk.

Jestli vám takhle trvá se vymáčkout i při práci, asi budu muset uvažovat o transferu na úřad práce, pohrozil jsem mu. A jak to hned šlo mluvit o nepříjemných osobních věcech mrtvého spolupracovníka.

Není to tak jednoduché popsat. On Eugen byl... prostě byl jeden z mála.

To mě zajímá, dal jsem najevo svůj zájem, který rozhodně nebyl tak velký, jak jsem se tvářil. Osoba toho člověka mě však stále více nahlodávala. Mrtvý a stále se o něj lidé zajímají. A především já. Jako kdybych zjištěním toho, kým byl a proč zemřel, měl odhalit nějakou zásadní myšlenku. Jakou? Neměl jsem ponětí, ale přišlo mi to důležité. Kdyby ne, čas bych tím neztrácel. Ten případ se mi nakonec zaryl hodně hluboko. Tweeder byl považován za milovaného, ale nikdo mu nepřišel na pohřeb. Vyhodil jsem ho a on se skoro radoval. Zastřelil se, i když před sebou měl ještě mnoho let života, kdyby ho nedostala rakovina.

Eugen moc o rodině nemluvil, když, tak většinou v dobrém, ale byly tu momenty, když se trochu napil, nebo měl blbou náladu... Víte... pane, většina lidí to na něm nepoznala, ale když měl Frank blbou náladu, vždycky pracoval pomaleji. Nedokázal se tak dobře soustředit. Jinak se to poznat nedalo, protože mluvil normálně, tvářil se normálně, jenom ta práce mu šla trochu hůř. Většinou to bylo právě kvůli rodině.

Co přesně ho zpomalovalo?

Co přesně... No, to je právě ono. Víte, on měl skvělou ženu, milující. Vlastně docela skromnou, ale vždycky jí něco kupoval. Říkala, že utrácí zbytečně, ale on jí něco koupil. Pokaždé, když měl chvíli čas někam sjet. I drobnosti, hlavně oblečení. Člověk si na to zvykne, asi, a tak nosila docela dost nového. Víte, několikrát jsem s ní mluvil. Přišla na firemní večírky. Nevím, znal jste...

Ne.

Jistě. No, ona to byla vážně skromná žena. Ale on chtěl, aby se dobře oblékala. Nenučila ho, ale vždycky jí to koupil.

A co děti?

Děti?

Měl děti.

No, jasně, jo. Chytré děti. Obě dost chytré, aby se dostaly na vysokou. Kluk i holka. O holce v poslední době nemluvil moc dobře, asi byla trochu klackovitá, ale to je puberta. Jinak moc chytrá. Zrovna je v posledním ročníku. Přijímačky na vysokou už měla za sebou.

Jinak nic? ujišťoval jsem se, protože jsem nenacházel nic zásadního, co by ho mělo donutit k sebevraždě, nic, kvůli čemu by chtěl skončit se životem.

No...

Opravdu vám to trvá dlouho!

Měl milenku, vyhrkl najednou.

Milenku? podivil jsem se, protože se to ode mě očekávalo. Pomalu jsem si začínal dávat dohromady obrázek toho, jak to všechno fungovalo.

No jo, několikrát mi o ní povídal.

Kdo to byl?

Chcete... jméno?

Ano, jméno, chci s ní mluvit. Kde jí najdu? Dal mi všechny potřebné informace a pak jsem se s ním rozloučil. Víc jsem ho nepotřeboval, nejspíš bych ho nepotřeboval ani v práci, ale řekl jsem mu, ať se vrátí ke své činnosti.

Neměl jste ho vyhazovat. Pane, dodal ještě. Podepisoval jsem mu výpověď jen o pár týdnů později. Bylo však na čase najít Pamela Wilksovou.

Pamela Wilksová rozhodně nebyla tou ženou, kterou jsem očekával. Přebývala v nízkém domku s bezbariérovým přístupem. Hnědá, univerzální barva domku ladila se zele-

nou v okolí. Pamela nevlastnila velkou zahradu, spíš jen takový proužek trávy. Většina jejího pozemku byla vydlážděná asfaltem, žádná zámková dlažba. Poměrně rychle mi došlo, o co tady půjde. Potvrdilo se mi to, když mi Pamela otevřela.

Ano? zeptala se mě žena, která dveře otevřela jen na škvírku.

Pamela Wilksová? zeptal jsem se, ale pochyboval jsem. Tohle byla její pomocnice.

Kdo jste? Moc jsem se jí podle všeho nezamlouval.“

„Se není čemu divit,“ přisadil si Mexičan, který do sebe lil už několikátého panáka, ale nikdo na něm nepoznal, že ho alkohol jakkoli zmáhá.

„Představil jsem se jí a vysvětlil jsem, že jsem Tweederův přítel a že jsem jí přišel oznámit, že zemřel. Žena mi sdělila, že Pamela už to ví. Potřeboval jsem se dostat dovnitř, a vzhledem k tomu, že jsem neměl touhu kohokoli přesvědčovat, nabídl jsem jí padesátidolarovku. Žena mě ujistila, že dohlídne na to, aby byl rozhovor jenom krátký, ale jakmile mě Pamele představila, klidila se do kuchyně a nechala nás o samotě.

Pamela seděla v houpacím křesle, natočená směrem, kde by obvykle stála televize. Místo obrazovky na ní ležel starý gramofon. Nehrál. Hudba se ozývala z rádia, které bylo umístěné na kredenci plném zbytečných předmětů. Jako kdyby si ani nevšimla, že jsem vstoupil. Vidět mě sice nemohla, ale slyšet určitě. Pamela Wilksová byla slepá, bělmo jejích očí to prozrazovalo. Osud si s ní však pohrál ještě hůř. Hned vedle jejího houpacího křesla vyčkávalo zaparkované křeslo kolečkové. Její nohy končily mírně nad kolenem. Do houpacího křesla byla připoutaná pásy. Nestalo se pak, že by se příliš houpala a ztratila rovnováhu. Příčinu jejího stavu jsem zjistil později. Pamela prodělala vážnou nemoc, která znamenala konec jejího zraku. Nebyla slepá od narození. Chtěla se s tímhle postižením vyrovnat po svém. Skočila pod vlak. Když jste slepí, není to nejlepší řešení, jak všechno ukončit. Může se stát, že spadnete jen tak, že vám vlak ujede nohy. Tohle potkalo Pamelu Wilksovou.“ Manažer ignoroval všechny ty vyčítavé pohledy, které jasně říkaly, že už zachází dost daleko, ale že nikdo nic neřekne, protože se ho bojí.

„Pozdravil jsem tu ženu. Docela dlouho mlčela. Pak ale přece jen zareagovala: *Vy jste jeho přítel? Eugenův?*

Odpověděl jsem souhlasně, ještě jsem dodal, že se známe z práce.

Moc o své práci nemluvil.

Mnoho toho neřekl ani o vás.

Uchechtla se, že prý si to dokáže představit.

Zeptal jsem se, proč.

Odpověděla mi: *Nejsem zrovna žena, se kterou se bude člověk chlubit jako prvotřídním úlovkem.*

Možná vám něco chybí, ale ten zbytek bych rozhodně nepovažoval za špatný, naopak.

Rozesmála se. *Už dlouho jsem nemluvila s někým, kdo by byl takhle upřímný k mrzákovi.*

Jste pořád žena. Váš stav na tom nic nemění.

Děkuji.

Zalichotil jsem jí. Potřebný účinek se dostavil. Pamela se mi otevřela a já jsem se dověděl všechno, co jsem potřeboval vědět. A spoustu informací, které mi byly k ničemu. Seznámili se spolu přes nějakou internetovou seznamku. Nejprve si jenom dopisovali. Maily musela Pamele číst její pečovatelka, žena, které jsem ten den přispěl na pěknou dovolenou. Vyměňovali si o sobě nějaké ty informace, až se nakonec rozhodli, že se sejdou. On se nezděsil, když Pamelu uviděl, ona to pak oplakala. Bla, bla, bla. Romantika a tak. No, nakonec se spolu i vyspali a spali spolu častěji. Stala se jeho milenkou, ale chápala, že nikdy nebude víc. Věděla, že je ženatý.

Zeptal jsem se jí, proč s ní byl. Co se na mě takhle díváte? Vypadám jak soucitný člověk?

Odpověděla: *Já nevím.* Sama prostě nedokázala říct, proč se tak stalo, proč jí Tweeder navštěvoval pořád, minimálně jednou za čtrnáct dní. Děkovala bohu, že se to stalo a že ona měla alespoň trochu štěstí, ale nikdy by nedokázala říct proč. Ani já jsem v tu chvíli ještě nechápal všechno. Trochu mě zmátla. Nebyl to vztah z lítosti. Tajili svůj poměr více jak dva roky. Za celou dobu se na ni mohl prostě vykašlat, nedělat si problémy, anebo si zaplatit šlapku, která bude dělat spoustu věcí, které Pamela prostě nemohla. Nešlo mu o sex. O soucit taky ne. Mohl by jí dát peníze, sejít se s ní párkrát, ale ne, dělal to z jiného důvodu.“

„Možná se zamiloval,“ nadhodila Blondýna zasněně.

„Zamiloval? To určitě,“ dal Manažer jasně najevo nesouhlas. „Ne, že by mě ta varianta nenapadla, ale to jen proto, že jsem prostě zvažoval všechny možnosti. Chybělo mi ale ještě několik dílků, abych tomu porozuměl. Ty dílky mi mohla pomoci doplnit jedině jedna osoba, Tweederova manželka.

Dostat se k ní rozhodně nebylo nijak jednoduché, protože udělala hodně proto, aby ji lidé nenašli. Doma se nevyskytovala, ani s dětmi jsem se nedokázal spojit. Peníze však hýbou světem a já jím zase tolik pohnout nepotřeboval.

Paní Tweederová se skrývala v hotelu na okraji města. Pokojné, místo, kde však klid očividně nenašla. Po prvotním nedorozumění, které málem vedlo k mé inzultaci, jsme se nakonec oba uklidnili a v jejím pronajatém pokoji jsme si společně mohli promluvit. Dcera je prý u kamarádky, syn na škole.

„Hned první otázka nepadla na právě úrodnou půdu. I když... no, jak se to vezme.

Proč nikdo nebyl na pohřbu vašeho muže?

Dlouze se na mě zadívala, nevěděl jsem, co přijde, nedalo se v ní vůbec číst. Najednou se rozplakala. Teskně a řvavě. Podal jsem jí kapesník, který brek neutišil, ale aspoň k utěšení pomalu vedl. Vyčkával jsem, až bude schopná zase mluvit. Pak řekla větu, která doplnila jeden z dílků nekompletní skládky. Odpověděla mi: *Copak já snad vím, kde je pohřbený? Nebo kde? Ten právník se se mnou prostě vůbec ne bavil. Jenom mi řekl, že je to vůle mého manžela a to bylo všechno. Pohřbít a nic neříct manželce, dětem. Nic! Nevíme, kde je! Nevíme, kdy byl pohřeb. Dětem neřekl nic. Mě neřekl nic. Nikomu! Nikomu...*

Pokud jsem někdy stál zaražený, asi by to bylo právě v tu chvíli. Celá událost se začala převracet a získávala naprosto nový rozměr. Uvědomoval jsem si, že pravdu mám celou dobu před sebou. Tkvěla v té větě, kterou mi Tweeder pověděl v ten den, kdy jsem ho vyhodil.

Víte, já jsem k tomu neměl odvalu, abych dal sám výpověď, ale vlastně se mi dneska docela ulevilo. Teď už konečně nemusím nikomu nic dávat, protože nic nemám.

Jeho slova mi rezonovala hlavou v tom levném hotelovém pokoji.

Neřekl to nikomu, zopakoval jsem. Ale proč? Myslel jsem, že vaše manželství bylo šťastné.

Podívala se na mě, přes slzy, dívala se na mě docela dlouho – nic jsem nepochopil, říkaly ty oči – a pak řekla tu naprosto šílenou větu, která všechno vysvětlila. Řekla: *Naše manželství bylo naprosto dokonalé.* A to je celý příběh,“ dodal ještě Manažer, když zjistil, že na něj všichni v němém úžasu zírají, jako na někoho, kdo je připravil o vyvrcholení.

„Ale... ale...“ zasekla se Blondýna

„Jak to skončilo?“ zeptala se Zpěvačka pohnutě.

„Takhle,“ divil se Manažer. „Vždyť jsem to právě řekl. Pověděla mi, že jejich manželství bylo naprosto dokonalé, já jsem jí poděkoval a spokojený jsem odešel.“

„Jak jste mohl jen tak odejít?“ vyrazil ze sebe Řidič. Příběh se ho očividně také dotkl. „Muselo se přece něco vysvětlit!“

„Všechno se vysvětlilo,“ stál si za svým Manažer. Nikdo z nich si nebyl jistý, jestli si jenom užívá jejich nevědomost, jejich nedůvtipnost, anebo si skutečně myslel, že pointa všem dojde jako lusknutím prstu. „Copak tomu nikdo nerozumíte?“

Ticho a jejich výrazy napověděly, že právě uhodil hřebíček na hlavičku.

„A to jsem si myslel, že alespoň jednomu z vás to dojde. Očividně nejste statisticky reprezentativní vzorek.“

„Ehm,“ odkašlal si Mexičan. „A vysvětlíte nám to teda?“

Manažer si povzdechl. „Dobře. Co všechno víme?“

„Měl šťastnou rodinu,“ zopakovala Blondýna.

„Celkem dobrou práci,“ řekl Řidič.

„Dvě skvělé děti,“ doplnila Zpěvačka.

„A stejně se zabil,“ kontroval Manažer.

„Měl milenkou...“ zkusil to Řidič. „Možná se cítil provinile.“

„Měl jako milenkou kripla,“ nesouhlasil Manažer a obě dámy zalapaly po dechu. Drew zatím utírala stoly.

„Ale tak...“ Jenže Řidič neměl nic, co by řekl. Nějak to nesouhlasilo.

„Nikdo?“ rozhlédl se Manažer. Zpěvačka se mu dívala zpřímá do očí, ale neměla, co by mu řekla. Blondýna odpověď hledala kolem. Mexičan i Řidič mu viseli na rtech, ani nečekal, že by některý z nich něco pochopil. Na takovou strunu nebyly jejich mozky naladěny. Drew... Drew ani nedala najevo, že nějaký příběh vyslechla. Zdálo se, že její program je trochu porouchaný.

„Hledal dokonalost,“ ozval se hlas, na který všichni zapomněli.

Manažer se podíval za všechny, kteří seděli kolem něj a jeho zrak ulpěl na Elhapovi. Z Manažerovy tváře se nedalo nic vyčíst. Díval se na dlouhána, který se krčil u svého stolu a hladil kočku na svém klíně. Neviděl mu do tváře, na to místnost osvětlovalo příliš málo svěček. Pak se Manažer usmál: „Vzal jste mi pointu, přáteli. Doufám, že se z ní poučíte.“

Elhap se po těch slovech zvedl a došel k Manažerovi. Podal mu kočku, pohlédl jejímu novému majiteli dlouze do očí a beze slova prošel zavřenými dveřmi. Už se nikdy na benzínové pumpě neukázal.

Po chvíli ticha se jako první ozvala Blondýna: „Já jsem asi úplná kráva, ale co jako? Já to prostě nechápu!“

Manažer se podíval po ostatních a poznal, že ani nikdo jiný nepochopil. „Tweeder tak moc hledal něco dokonalého, chtěl mít dokonalé manželství, dokonalou práci i dokonalý milenecký poměr. Opravdu za tím šel. Všechno muselo být skvělé, že zapomněl na jednu zásadní věc. Na sebe. Neuvědomil si, že není tím, kdo dokonalost vytváří, ale že je tím, kdo v ní žije. Šel pořád dál a dál, až zjistil, že už prostě dál nic není a že ho to stejně nenaplňuje, že stejně má pocit, že nic opravdu dokonalého neexistuje. Pochopil to brzy, ale nedokázal to skončit. Musel jsem to udělat za něj.“

Mlčení tentokrát přerušil Řidič: „Vy vůbec nemáte výčitky, co?“

„A z čeho?“ zvedl se Manažer ze židle i s kocourem, který mu poslušně ležel v náruči. „Z toho, že jsem tomu člověku pomohl? Poděkoval mi, nemám žádné výčitky. Nikdy nemám žádné výčitky.“

Manažer vzal kocoura a dal ho do trouby, kterou zavřel. „Být vámi,“ obrátil se na Mexičana, „tak ji nezapínám.“ Nechal ostatní jejich niterným pochodům, stoupl si ke dveřím a díval se na bouři, která venku pokračovala, nezdálo se, že by slábla.

„Tak kdo má další příběh?“ zeptal se po chvíli, aniž by se ke svým společníkům otočil. „Doufám, že to bude stát za to.“

Pokračování následuje 3. července 2013 na mých stránkách <http://www.martinstefko.cz>.

Slovo autora

Je mi jasné, že to, jakým směrem se vydal příběh nyní, nemusí být pro všechny čtenáře úplně zajímavé. Přece jen, bude to poměrně statické a příběh sám o sobě se teď několik dílů moc neposune. Přiznám se však, že mám podobné zápletky docela rád. Lidé jsou na místě a nemají co dělat. Začnou si proto vyprávět příběhy. Ne nadarmo jsou citována dvě zásadní díla rámcového románu, kdy je vytvořený rámcový příběh, jenž je rozpracovaný v jednotlivé povídky, které na sebe nemusí nijak zásadně navazovat. Většinou ani nenavazují. Stejně to chci udělat i já. Nenavazující příběhy, které ale rozhodně mají co říct.

Vždycky zastávám názor, že za postavy by měly mluvit jejich činy, jejich slova, jejich gesta. Nemám rád doslovnost autora v popisech, i když se jí místy přece jenom sám dopouštím. Někdy to zjistím až trochu moc pozdě, ale většinou se to snažím odhalit při korekturách. Snad se mi to povedlo i v tomhle případě. Kdyby ne, dejte mi vědět.

Původní záměr pro příběh rozhodně nebyl ten, aby se skončilo u jednotlivých vyprávěných povídek, ale nakonec k tomu prostě došlo. To je kouzlo toho, když se vytváří něco na pokračování a vy vlastně nevíte, kam všude vás to zavede. Jen doufám, že se budete bavit stejně dobře, jako se bavím já ve chvílích, kdy „Cestu“ píší. Když píší toto „Slovo autora“, tak ještě přesně nevím, kolik těchhle povídek za sebou bude, ale tři určitě. Myslím, že tohle je rozhodně ta z povedenějších (ostatní ještě nejsou úplně kompletní), tak doufám, že jste si ji užili.

Prosím, mějte na paměti: „Cesta“ je příběh, který na svých stránkách uveřejňuji zdarma. Může si ho stáhnout každý. Z toho důvodu doufám, že s ním podle toho budete zacházet. Chci, aby byl prezentován výhradně na mých stránkách. Pokud byste ho chtěli dát ke stažení na své stránky, napište mi. Vždycky je možné se domluvit.

Je 4. června 2013, když deváté „Slovo autora“ píší. „Cesta“ se prozatím trochu komplikuje, protože jsem na ní nějaký ten měsíc nedělal, ale pro příští měsíc je díl hotový a já doufám, že bude i ten pro srpen. Zatím si užijte to, co je volně dostupné.

Přeji vám šťastnou Cestu, milí čtenáři.

Martin Štefko

Internetové stránky: <http://www.martinstefko.cz>

E-mail: martin@stefko.cz

Odkaz na stránku s příběhem: <http://www.martinstefko.cz/2013/06/cesta-010/>

Můj profil na Facebooku: <https://www.facebook.com/MartinStefko>

Můj profil na Google+: <https://plus.google.com/113698091354288253412/posts>